

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่
ในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา*
THE PARTICIPATION OF THE NEW GENERATION
IN ORGANIZING ACTIVITIES PROMOTING BUDDHISM

มนตรี สหชัยรุ่งเรือง

Montree Sahachairungrueng

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: montree.sahachairungrueng@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้ เป็นการศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ประเทศไทยของเรานี้มีสารพัดปัญหาสังคมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทั้งปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ฯลฯ แต่ที่เห็นได้ชัดเจนและกระทบความเป็นอยู่ของคนในสังคม แต่ในปัจจุบันคนรุ่นใหม่ไม่เวลาในการเข้ามาร่วมกับกิจกรรมภายในวัด เพราะต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ การที่จะให้ผู้คนเหล่านั้นเข้ามาในวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนาหรือให้ผู้คนช่วยกันศึกษาและปฏิบัติธรรมตามกำลังศรัทธา เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามจากพุทธศาสนานำไปปฏิบัติ โดยการห่างไกลจากอบายมุข ปลูกฝังการให้อภัย ทำสิ่งที่ถูกต้อง ให้รักตัวเอง รักคนรอบข้าง รักสังคมและประเทศชาติ ซึ่งในทางคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นพระศาสดาซึ่งจะทำให้ผู้คนสามารถดำเนินชีวิตอย่างราบรื่น เมื่อคนรุ่นใหม่นั้นได้เข้าไปทำความเข้าใจกับคำสอนแล้ว จะทำให้รู้ว่าจะต้องใช้ชีวิตอยู่บนโลกนี้อย่างไรจึงจะไม่ทุกข์ ไม่ขัดข้อง ไม่วุ่นวายใจ เป็นการส่งเสริมคนรุ่นใหม่ทำกิจกรรมร่วมกับพระพุทธศาสนานั้นจะได้ผลมากหรือน้อย ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่ผู้คนเข้าไปร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนาเพียงอย่างเดียว แต่คนรุ่นใหม่นั้นสามารถเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่ต้องเอาร่างกายไปที่วัดก็ได้ สามารถทำที่ไหนก็ได้ เพราะศาสนาพุทธสอนให้เป็นคนดี ฉะนั้นความดีเราสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลา นั่นละคือการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ที่สามารถทำได้

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, คนรุ่นใหม่, กิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

Abstract

This article It is a study to promote the new generation's participation in organizing religious activities. In our country of Thailand, there are many social problems that arise all the time, including drug problems, family problems, health problems. But that is evident and affects the well-being of the people in society. But nowadays the new generation does not have time to join with the activities of the temple. Because you have to do for a living Getting them to attend to the big day. In Buddhism, or for people to help each other study and practice the power of faith in order to create good values from Buddhism into practice by being far from abode Cultivate forgiveness Do the right thing, love yourself, love those around you, love society and the country. In which the teachings of the Lord Buddha are the Prophet, which will enable people to live smoothly. When the new generation has come to understand the teachings Will make them know how to live in this world so that they are not suffering, not disrupted, not troubled. It is to promote the new generation to do activities with Buddhism that will be more or less effective. It does not depend on people participating in Buddhist activities alone. But the younger generation can participate in activities without having to bring their bodies to the temple. Where can you do that? Because Buddhism teaches you to be good Therefore, our goodness can be done anytime, anywhere, that is, with the participation of the new generation that can be done.

Keywords: Participation; New generation; Activities to promote Buddhism

บทนำ

ปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีเวลาน้อยในการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เพราะคนส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่การงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวและยุ่งกับโลกออนไลน์เกินไป ทำให้ผู้คนเหล่านั้นห่างจากกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา ความสำคัญในส่วนของกิจกรรมพระพุทธศาสนาจึงค่อย ๆ ลดน้อยถอยลง พุทธศาสนาก็คงเหลือคนรุ่นหลังที่ยังศรัทธาและพอมีเวลาว่างเพื่อทำกิจกรรมสำคัญทางพุทธศาสนา กิจกรรมของพระพุทธศาสนานั้นเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องการพัฒนาคนทุกคนในประเทศชาติ เพราะการที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับพระพุทธศาสนาเป็นการสร้างความรู้สึกสามัคคี สร้างความผาสุกให้กันและสร้างพื้นฐานที่ดีงามให้กับผู้คนในสังคมทุก ๆ ระดับก็ว่าได้

พระพุทธศาสนา หรือ ศาสนาพุทธ (สมทรง ปุณฺณฤทธิ, 2545) เป็นศาสนาที่ประชาชนส่วนใหญ่ในสังคมไทยเคารพนับถือและปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจากอดีตกาลจนถึงปัจจุบัน เป็นที่น่าสนใจว่ากระแสการนับถือศาสนาพุทธมีความเอียงเอนไปในลักษณะไหน ศรัทธายังคงดำรงอยู่และเป็นที่พึ่งให้กับคนรุ่นใหม่ได้หรือศาสนาพุทธกำลังตกอยู่ในวิกฤติขาลง โลกสังคมออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรนับถือพุทธศาสนานั้นมีมาก สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดความเป็น “สังคมโลกาภิวัตน์” สังคมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันมากขึ้น มีความเชื่อมโยงระหว่างปัจเจกบุคคล ชุมชน หน่วยธุรกิจ และรัฐบาล ทั่วทั้งโลก ยุคนี้จึงเป็นยุคแห่งการเคลื่อนไหลของข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ที่เห็นได้ชัดเจนคือการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ คนรุ่นใหม่ในช่วงยุคนี้สนใจและอยู่กับสังคมออนไลน์มากพอ ๆ กับอยู่ในสังคมจริง และเป็นสิ่งที่มีอาจปฏิเสธที่จะอยู่ในกระแสสังคมออนไลน์ เนื่องจากการไม่สนใจหรือใส่ใจสังคมออนไลน์อาจทำให้กลายเป็นคนที่ล้าหลังทางข้อมูลข่าวสาร แม้ในบางครั้งการที่คนรุ่นใหม่ใช้เวลาอยู่ในโลกออนไลน์ทำให้คนรุ่นเก่าหลายคนตำหนิถึงการใช้เกินความจำเป็น มองว่าคนรุ่นใหม่หมกมุ่นอยู่ในสังคมเสมือนจริงเกินไป คนรุ่นเก่านั้นพยายามเตือนคนรุ่นใหม่ให้สนใจเรื่องเกี่ยวกับศาสนาพุทธ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติตนให้เป็นพุทธศาสนิกชนของศาสนา

ปัญหาที่ทำให้ผู้คนห่างกิจกรรมพระพุทธศาสนา

1. ปัญหาคนรุ่นใหม่ใส่ใจกับโลกออนไลน์มองศาสนาด้านลบ

สังคมออนไลน์เป็นการส่งและรับข้อมูลอย่างรวดเร็ว ข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับศาสนาถูกแชร์และโพสต์ใน Facebook, YouTube, Twitter ฯลฯ แนนอนในโลกเสมือนจริงนี้ย่อมมีคนที่หลากหลายทั้งเคารพศรัทธาศาสนาพุทธและไม่ได้สนใจศาสนาพุทธ เมื่อเกิดปรากฏการณ์เกี่ยวกับศาสนาพุทธขึ้นด้วยความเร็วของสังคมออนไลน์ทำให้ปรากฏการณ์เหล่านั้นถูกส่งต่อไปถึงคนรุ่นใหม่ เมื่อได้รับข้อมูลที่รวดเร็วบางครั้งทำให้คนรุ่นใหม่ไม่ทันได้ตั้งคำถามหรือค้นหาข้อมูลความจริงแต่เชื่อชุดข้อมูลที่ได้รับทันที

เมื่อคนรุ่นใหม่รับชุดข้อมูลที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงย่อมส่งผลกระทบต่อความเชื่อและศรัทธาในพุทธศาสนา การล้อกันโดยยกเอาตัวอย่างนักบวชในศาสนาพุทธหรือพระสงฆ์ที่กระทำตัวไม่เหมาะสมและถูกแชร์ในสังคมออนไลน์ทำให้คนรุ่นใหม่เพิกเฉยหรือพุดศาสนา กรณีพระชีเครื่องบินเจ็ท สวมแว่น ใช้ของแบรนด์เนม พระสะพายย่ามสีชมพู พระตั้งวงตีหมของมีนเมา พระเสพสารเสพติด พระมีวสุสมกามกับหญิง เป็นต้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสื่อให้ศาสนาถูกมองว่าเสื่อม พระทำตัวไม่เหมาะสมกับเป็นผู้ที่สวมผ้าเหลือง คนรุ่นใหม่เสพข้อมูลในลักษณะนี้เป็นจำนวนมากในสังคมออนไลน์ด้านภาพลบที่มากกว่าด้านบวกทำให้ความรู้สึกศรัทธาของคนรุ่นใหม่ลดน้อยถอยลง มองว่าศาสนาพุทธเป็นเพียงเรื่องหนึ่งที่ไม่จำเป็นต้องใส่ใจอะไรมากมาย

การนำภาพที่สื่อไปทางลบบมาโพสต์ส่งต่อกัน หรือการตัดตกแต่งภาพพระไปในลักษณะ ตลกขบขันแสดงถึงอารมณ์เยาะเย้ยสนุกสนาน หรือการคอมเมนต์คำเสียดสีกรณีทางศาสนาที่ไม่ เหมาะสม กลายเป็นวัฒนธรรมปกติของคนรุ่นใหม่ในสังคมออนไลน์ ภาพพระที่เป็นไปใน ทางบวกไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่ากับภาพที่ถูกตัดต่อในทางตลกขบขัน พิจารณาจากยอด Like ในหลายแฟนเพจมากมาย เหล่านี้คนรุ่นใหม่อาจมองว่าเป็นเรื่องปกติไม่ได้คิดอะไร แต่ใน ขณะเดียวกันนั้นได้ทำให้คนรุ่นใหม่เสื่อมศรัทธาพุทธศาสนาจากความคิดของตนเอง บางครั้ง การเข้าวัดฟังธรรมกลายเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ แต่การเข้าวัดเพื่อเวียนเทียนกับคนรักเป็นสิ่งที่ต้อง ไปมากกว่า หรือการทำบุญปล่อยสัตว์เป็นการไปเพื่อการถ่ายรูปและแชร์สถานะมากกว่าการ ศรัทธาในการให้ชีวิตใหม่แก่สัตว์โลก นี่เป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนความเป็นตัวตนของคนรุ่นใหม่

ขณะเดียวกันคนรุ่นเก่าก็หาว่าคนรุ่นใหม่ทางศาสนา อนาคตสังคมต้องประสบกับ ปัญหาความสงบระดับจิตใจของคนรุ่นใหม่จะลดลง หลักคำสอนของศาสนาจะไม่ได้ได้รับความ สนใจจากคนรุ่นใหม่อย่างจริงจัง การค้นหาแก่นแท้ของศาสนาจะถูกละเอียดและมองข้าม คนรุ่นใหม่ จะไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาได้อย่างมีเหตุมีผลในกระแสที่ เปลี่ยนไป คนรุ่นใหม่ต้องพยายามฝึกตัวเองให้เป็นคนตระหนักถึงการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมี เหตุมีผล ออกมาปฏิสัมพันธ์กับโลกสมัยใหม่ พิจารณาหลักคำสอนของพุทธศาสนาหรือศาสนา อื่นในสังคม เพื่อนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเข้าใจ แม้คนรุ่นใหม่จะไม่ ศรัทธาในพุทธศาสนาก็มิใช่ความผิด แต่อย่าวิพากษ์วิจารณ์โดยที่ไม่เข้าใจในหลักคำสอนของแต่ละ ศาสนา ให้ค้นหารายละเอียดของแต่ละเรื่องราวที่เกิดขึ้น มิใช่เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา เพียงเพราะเป็นกระแสหรือความจำใจเข้าจากการถูกบีบบังคับ ให้ขยับตัวเองเข้าไปเรียนรู้ เรื่องราวของศาสนาด้วยความศรัทธาอย่างจริงจัง เพราะท้ายที่สุดศาสนาไม่ใช่สิ่งเลวร้าย เพราะ ศาสนาทุกศาสนามุ่งหวังให้ผู้คนที่นับถือ อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข การโพสต์หรือแชร์สถานะ เกี่ยวกับศาสนาคนรุ่นใหม่จะต้องตระหนักด้วยว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับชุดความคิดของคนรุ่นใหม่ ในสังคมออนไลน์ (พงษ์เทพ บุญกล้า, 2556)

2. ปัญหาความยากจนเป็นเหตุให้ห่างจากกิจกรรมพระพุทธศาสนา

ประเทศไทยของเรานี้มีสารพัดปัญหาสังคมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาทั้งปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัวปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ฯลฯ แต่ที่เห็นได้ชัดเจนและกระทบความเป็นอยู่ ของคนในสังคมมากที่สุดก็คงหนีไม่พ้น “ปัญหาความยากจน” ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานานแสน นาน

ทุกวันนี้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศต้องประสบกับภาวะความยากจนอยู่ในภาวะที่ ขาดแคลนไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการมีหนี้สินซึ่งสาเหตุของความยากจนก็เกิดจาก การไม่มีงานทำประชากรเพิ่มขึ้นอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำเมื่อเทียบกับอัตราการเติบโต ของประชากรความเกียจคร้านและความเฉื่อยชาลักษณะของอุตสาหกรรมปัจจัยทางด้าน วัฒนธรรมและสังคมตลอดจนขาดการกระจายรายได้ที่เหมาะสม

เหตุผลเหล่านี้เป็นความจริงที่ไม่สามารถปฏิเสธได้เลย เพราะถ้าหากประชาชนว่างงาน ก็ไม่มีรายได้เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ไม่เท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และความยากจนยังก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งเป็นปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรม และยิ่งครอบคลุมถึงขาดโอกาสทางการศึกษา การรักษาพยาบาล การไร้ซึ่งอำนาจ และส่งผลทางด้านสุขภาพจิตของบุคคลทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังต่าง ๆ ตามมา เมื่อปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้นทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ที่ได้รับผลกระทบจึงทำให้ห่างจากการทำบุญทำทาน เข้าวัดทำกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา (เอื้องฤทัย, 2555)

3. ปัญหาโควิด-19 ระบาดเหตุให้เศรษฐกิจและสังคมแย่ลงก่อให้เกิดผลกระทบกับกิจกรรมทางศาสนา

นับตั้งแต่เชื้อไวรัสโคโรนาระบาดในมณฑลอุ้ยอันของจีน เมื่อปลายปี พ.ศ. 2562 และได้แพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย การดำเนินชีวิตของผู้คนในพื้นที่ ซึ่งมีการระบาดของไวรัสชนิดนี้ได้รับผลกระทบทั้งในทางเศรษฐกิจ และสังคม ทั้งนี้ด้วยเหตุปัจจัยดังต่อไปนี้

3.1 โดยธรรมชาติของโรคระบาดทุกชนิด จะแพร่เชื้อจากผู้ป่วยจากการติดเชื้อหนึ่งคนไปยังผู้ที่เข้ามาสัมผัสใกล้ชิดกับเขาได้หลายคน และการป้องกันการแพร่ระบาดก็จะกระทำได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ก็ต่อเมื่อทุกคนในพื้นที่ซึ่งมีการแพร่ระบาดได้รับการฉีดป้องกันเชื้อชนิดนั้น ๆ เท่านั้นแต่ในขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันไวรัสชนิดนี้ ดังนั้น การป้องกันการกระทำโดยใช้มาตรการทางสังคมโดยการออกกฎหมายควบคุมควบคุมไปกับการขอความร่วมมือจากประชาชน ส่วนผู้ป่วยจากการติดเชื้อสามารถรักษาให้หายได้โดยการใช้ยารักษาตามอาการ แต่ก็มีผู้ป่วยส่วนหนึ่งเสียชีวิต โดยเฉพาะผู้สูงอายุและผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน และความดัน เป็นต้น อยู่ก่อนแล้ว ส่วนว่าจะมีผู้เสียชีวิตมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ป่วยมากหรือน้อย และวิธีการรักษาซึ่งจะต้องพึ่งพาอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เพียงพอ ทั้งบุคลากรทางการแพทย์จะต้องมีความรู้ ความชำนาญ รวมไปถึงการทุ่มเทร่างกาย แรงใจด้วย

3.2 ด้วยเหตุปัจจัยในข้อ 1 ในทุกประเทศที่โควิด-19 ระบาด ประชาชนได้รับความเดือดร้อนทั้งจากปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสังคม อันเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่วนว่าจะเดือดร้อนมากหรือเดือดร้อนน้อย ขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยดังต่อไปนี้

3.2.1 ก่อนที่โควิด-19 จะระบาด ได้มีปัญหาเศรษฐกิจและสังคมหรือไม่ และถ้ามีมากน้อยแค่ไหน

3.2.2 ศักยภาพในการแก้ปัญหาทั้งสองประการนี้ของรัฐบาลผู้บริหารประเทศนั้น ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และมากน้อยแค่ไหน

3.2.3 ถ้าปัญหาเศรษฐกิจ และสังคมได้เกิดขึ้น และดำรงอยู่ ทั้งมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ก่อนการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส และรัฐบาลไม่มีศักยภาพในการแก้ปัญหาเพียงพอ อนุมานได้ว่า เมื่อมีการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งปัญหาเศรษฐกิจ

และสังคม จะต้องรุนแรงขึ้นกว่าเดิมแน่นอน เมื่อปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นผู้คนที่ได้รับผลกระทบจึงห่างจากการไปวัดทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา (สามารถ มั่งสัง, 2563)

การมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา

การส่งเสริมพระพุทธศาสนา ในเวลาปกตินอกเหนือจากเทศกาลสำคัญก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำเช่นกันหากจะพิจารณาว่า ชาวพุทธเราควรให้การสนับสนุนส่งเสริมพระพุทธศาสนาขึ้นอย่างไรบ้างก็พอจะเห็นแนวทางดังต่อไปนี้

1. ร่วมกันสร้างบรรยากาศแห่งความสงบให้เกิดขึ้นในประเทศไทย จนเป็นที่เล่าขานว่า ดินแดนนี้เป็นดินแดนพระพุทธศาสนาที่สงบร่มเย็น จากการเดินทางไปเผยแพร่พุทธธรรมระหว่าง พระราชพิธีบรมราชาภิเษก มีชาวอเมริกันหลายคนได้เห็นพระสงฆ์จึงเข้ามาสนทนาด้วย ครั้นถามไถ่เสร็จก็ทราบความว่า เป็นพระสงฆ์จากประเทศไทย เขาก็เข้ามาแสดงความยินดีที่ประเทศไทยได้มีพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่ และเขาบอกว่าชมรายการต่าง ๆ แล้วรู้สึกประทับใจที่ส่วนใหญ่พระราชพิธีจะมีพุทธศาสนาเข้าไปมีส่วนร่วมแทบทั้งนั้น ดูแล้วรู้สึกสงบมาก เขาบอกว่าในชีวิตของเขาไม่เคยได้ยินคำว่า กลุ่มผู้ก่อการร้าย (Buddhist Terrorist) ไปทำร้ายใครที่ไหนเลย ได้ฟังแล้วก็ปลื้มใจมาก เป็นอันว่าพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งนี้ เป็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้ชาวโลกได้ทราบว่า มีพุทธสาระที่สอดแทรกอยู่ในชีวิตคนไทยอย่างแนบแน่น จึงทำให้สัมผัสได้ถึงความสงบอันเป็นที่มาแห่งคำว่า ไทยแลนด์ดินแดนแห่งรอยยิ้มอย่างสมคำเล่าลือ

2. ช่วยกันศึกษาเล่าเรียนหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าให้เข้าใจอย่างเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งส่วนตัวและครอบครัว ให้ได้รับความสงบร่มเย็นตามสมควรแก่การปฏิบัติตามพระพุทธพจน์ที่ว่า “ธรรมะที่ประพฤติดีแล้วย่อมนำความสุขมาให้” เมื่อปฏิบัติธรรมแล้วครอบครัวเป็นสุข ตนเองเป็นสุข เป็นที่ประจักษ์ก็จะมีผู้เต็มใจเดินตามทางแห่งพุทธธรรมมากขึ้น

3. การส่งเสริมหลักพุทธธรรมสู่การปฏิบัติจริงในสังคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 พระองค์ทรงใช้หลักพุทธธรรมประยุกต์เข้าสู่สังคมในนามของ “จิตอาสา” ขณะนี้คนไทยที่เข้าร่วมกระบวนการจิตอาสาของพระองค์ท่านหลายล้านคน หัวใจสำคัญของจิตอาสา คือ ความเสียสละ ความเมตตา และความไม่เห็นแก่ตัว หลังพระราชพิธีบรมราชาภิเษกจบลงแล้ว พระองค์ได้บริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนหนึ่ง เพื่อซื้ออุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็นแก่โรงพยาบาล 27 แห่ง นับว่าพระองค์ได้ทรงบำเพ็ญทศพิธราชธรรมจนเป็นที่ประจักษ์ใคร ๆ ที่ไปร่วมงานพระราชพิธีครั้งนี้ต่างกลับมาเล่าความประทับใจกันว่า ตั้งแต่ลงจากรถเหยียบผืนดินที่กรุงเทพมหานคร ก็มีจิตอาสาคอยดูแลการกินการอยู่อย่างสะดวกสบายทุกอย่าง ทุกคนช่วยดูแลในทุกก้าวอย่างเต็มที่เหมือนญาติ ความจริงทุกคนก็เป็นญาตินั่นแหละแต่เป็นญาติโดยธรรม

4. ช่วยการสร้างค่านิยมแห่งการเสียสละเพื่อละความเห็นแก่ตัว ด้วยการฝึกเสียสละกำลังกายกำลังใจและกำลังทรัพย์ตามกำลัง เพื่อส่งเสริมความร่มเย็นเป็นสุขของส่วนรวม มองเห็นความทุกข์ของคนอื่นว่า เป็นเสมือนเช่นความทุกข์ของเราต้องเข้าไปช่วยกันแก้ไขด้วยความร่วมมือร่วมแรงและร่วมใจ การให้ตามความสามารถที่จะให้ได้ กำจัดความตระหนี่และความโลภ สิ่งสำคัญที่สังคมได้จากการให้ คือลดความโลภและความตระหนี่ลงให้น้อยที่สุด อันจะส่งผลต่อการยุติการฉ้อราษฎร์และบังหลวง และพฤติกรรมเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ลงตามลำดับ (พระมหาจรรยา สุทธิญาณ, 2562)

5. จัดให้ประชาชนคนรุ่นใหม่ได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมในวันมาฆบูชา

วันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนาเนื่องจากเป็นวันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์แก่บรรดาพระอรหันต์ จำนวน 1,250 รูป ตรงกับวันเพ็ญเดือน 3 หรือวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 โอวาทปาติโมกข์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงได้แก่ การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม และการทำจิตใจให้บริสุทธิ์ หลักธรรมคำสอนดังกล่าวถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชนควรจะได้รำลึกถึงพระคุณของพระองค์ด้วยการสวดมนต์รักษาศีล และเจริญจิตภาวนา ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นี้ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยจะได้ศึกษาหลักธรรมและปฏิบัติกิจกรรมถวายเป็นพุทธบูชาเพื่อขัดเกลาจิตใจเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เยาวชนเป็นพุทธบุตรควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา เพื่อขัดเกลาจิตใจ ให้เป็นคนดีมีศีลธรรม (พิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา มช., 2564)

6. เข้าค่ายอบรมคุณธรรม หรือค่ายปลูกฝังจริยธรรม

ในปัจจุบันพบว่าเยาวชนมีปัญหาทางด้านจิตใจ มีความเสื่อมในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นทุกฝ่ายต้องร่วมมือ ร่วมใจกันอย่างจริงจัง ช่วยกันแก้ปัญหาคาดคุณธรรมและจริยธรรมนับวันมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องมีมาตรการแก้ไขที่ตีพอ เพื่อป้องกันปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ปัญหาสังคมที่มีเยาวชนเกี่ยวข้องเป็นปัญหาที่มีมานาน เนื่องจากขาดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ไม่ดีพอ การแก้ปัญหาคาดความต่อเนื่องขาดความเอาใจใส่อย่างจริงจัง

การเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของเยาวชนนับตั้งแต่วัยเด็ก ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างและบุคคลหลายฝ่ายในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมกันสร้างองค์แห่งความรู้ความร่วมมือเพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันให้เยาวชนไปสู่ความประพฤติที่ดีงามและเป็นแบบอย่างของสังคม เพื่อจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป เป็นการแก้ปัญหามาของเยาวชน เช่น ปัญหาอบายมุข ปัญหาครอบครัว ปัญหาสิ่งเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาที่เป็นคดีเยาวชน ปัญหาเด็กทำตัวไม่เหมาะสม ต้องถูกสถานพินิจคุมความประพฤติตลอดจนต้องโทษในเรือนจำ และอีกหลาย ๆ ปัญหาที่กำลังรอคอยการแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี

ดังนั้นปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชน ครอบครัว และตัวของเยาวชน การปลูกฝังทักษะชีวิตในการสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดที่จะช่วยขัดเกลาอุปนิสัย และปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม จึงมีความสำคัญมาก การฝึกอบรมเยาวชนโดยจัดให้มีการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาคุณภาพ เชิดชูความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด ย่อมเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เยาวชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และช่วยแก้ปัญหาให้เยาวชนที่ติดบุหรี่ เหล้า สารเสพติด จะได้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี และเยาวชนเห็นพิษภัยที่เป็นปัญหาของสังคม ตลอดจนเป็นแนวทางไม่ให้เยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข และสารเสพติด และปัญหาโรคเอดส์ในขณะนี้ สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้จำเป็นต้องเร่งให้มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เยาวชนได้เป็นคุณค่าของชีวิตที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ ที่จะช่วยสร้างความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงให้กับประเทศชาติและพระพุทธศาสนาสืบไป (ศูนย์อบรมคุณธรรม, 2557)

7. การเข้าร่วมประเพณีและพิธีกรรมทางศาสนา เช่น หล่อและแห่เทียนพรรษา การพรรษาสามเณรภาคฤดูร้อน การตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ และพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เป็นต้น

ประเพณีทำบุญเข้าพรรษาคือ การหล่อเทียน และแห่เทียนพรรษาการเข้าพรรษามีกำหนดตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำเดือน 8 จนถึงกลางเดือน 11 เป็นระยะเวลา 3 เดือนซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน โดยที่ภิกษุสงฆ์จะอยู่ประจำวัด ห้ามออกเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ การทำบุญเข้าพรรษาจะมีการถวายเครื่องอัฐบริวาร ได้แก่ สบง จีวร สังฆาฏิ บาตร รัตประคต เข็ม ด้าย หม้อกรองน้ำ มีดโกน ชาวบ้านจะมีการนำผ้าอาบน้ำฝน หรือผ้าจ่านำพรรษามาถวายแด่พระภิกษุด้วย ในช่วงเช้าชาวบ้านจะนำภัตตาหารไปถวายพระสงฆ์ รับประทานอาหาร รับพร ฟังเทศน์ รักษาศีลและมีการงดดื่มของมึนเมาเป็นเวลา 3 เดือน ในช่วงก่อนเข้าพรรษามีประเพณีนิยมบวชลูกหลาน เพื่อที่จะได้จำพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน

ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษามีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เพราะสมัยก่อนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ พระภิกษุสามเณรจะต้องอาศัยแสงสว่างจากตะเกียง หรือ เทียนไข ในการสวดมนต์หรือท่องตำรา ศึกษาพระธรรม ดังนั้นชาวบ้านจึงทำการเรียไร้ผึ้งจากผู้มีจิตศรัทธาเมื่อได้ปริมาณขี้ผึ้งมากพอแล้ว ชาวบ้านก็ร่วมใจกันนำขี้ผึ้งมาหล่อเทียน โดยการหล่อที่วัดแล้วทำการตกแต่งแกะสลักกลดลាយอย่างสวยงาม พุทธศาสนิกชนมีความเชื่อว่าการหล่อเทียนพรรษาและถวายเทียนพรรษาแก่พระภิกษุ นั้นมีอานิสงส์อย่างมาก คือ จะทำให้เป็นผู้มีปัญญาดี เหมือนกับแสงสว่างของแสงเทียน เพราะเกิดประโยชน์กับพระภิกษุใช้ในการศึกษาพระธรรม

การฉลองต้นเทียนพรรษา ที่หล่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจะทำก่อนถึงวันเข้าพรรษา 1 วัน มีการนิมนต์พระมาเจริญพระพุทธมนต์ พอตอนรุ่งเช้าก็จะเป็นวันเข้าพรรษาก็จะมีการแห่เทียนไปถวายจนกลายเป็นประเพณี แห่เทียนจ่านำพรรษา และในประเพณีแห่เทียนจ่านำพรรษานี้ ต่อมาได้มีการจัด ประกวดเทียนที่นำมาแห่ด้วยเนื่องจากเทียนพรรษาจะมีการแกะสลักด้วย

ลวดลายที่งดงามและอาศัยฝีมือในการแกะสลัก ดังนั้นจึงมีการจัดประกวดเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความคิดของผู้คนที่ร่วมกันในการออกแบบรถแห่เทียนอีกด้วย

ปัจจุบันประเพณีการแห่เทียนพรรษาได้รับการสนับสนุนมากขึ้นดังนั้นจึงเป็นประเพณีที่ได้ความสนใจจากชาวไทยมากขึ้นและยังเป็นประเพณีที่ได้รับการยอมรับและดึงดูดชาวต่างชาติด้วย เนื่องด้วยความสะดวกสบายของขบวนและความวิจิตรงดงามของลวดลายเทียนที่แสดงถึงเอกลักษณ์ไทยได้เป็นอย่างดีงานประเพณีแห่เทียนพรรษา ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นประเพณีระดับชาตินั้นก็คือประเพณีแห่เทียนพรรษาจังหวัดอุบลราชธานีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เดินทางมาท่องเที่ยวในงานประเพณีนี้กันมากมาย (9ddn, 2564).

การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนนั้น เป็นการสร้างประโยชน์จากโครงการมากมายหลายประการ เริ่มจากตัวสามเณรจะได้เรียนรู้พระพุทธศาสนา และทำให้ผู้คนเข้าใจอย่างถูกต้องว่า พระพุทธศาสนามีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมอย่างไร สมัยนี้คนไทยส่วนมากที่นับถือพระพุทธศาสนาแต่ไม่เข้าใจว่า การเป็นชาวพุทธที่แท้จริงต้องรู้จักทำทาน รักษาศีลและทำสมาธิเจริญภาวนา เมื่อสามเณรมาอบรมในโครงการจึงได้รู้จักคำว่าวัด รู้จักพระ รู้จักพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง และเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่ผ่าน ๆ มาเราอาจจะเห็นว่า วัดเป็นที่จัดตลาดนัดบ้าง เป็นที่อบรม อบต. บ้าง เป็นที่ไปเยี่ยมโต๊ะเก้าอี้บ้าง คนบางกลุ่มอาจไม่รู้ว่าวัด เป็นสถานที่แนะนำสั่งสอน ฝึกฝนอบรมผู้คน พระในวัดมีหน้าที่แนะนำสั่งสอน ฝึกฝนอบรม สร้างคน พระไม่ได้แค่อกบิณฑบาตแล้วรับกิจนิมนต์เท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่สั่งสอนญาติโยมที่ยังไม่เข้าใจในศาสนพิธี และคำสอนด้วย เมื่อผู้คนรู้จักพระพุทธศาสนา รู้จักวัด รู้จักพระแล้ว ก็จะรู้ว่า ศาสนามีคุณค่า และธรรมะไม่ได้น่าเบื่อ เพราะในโครงการมีการนำคำสอนลงไปสู่การปฏิบัติ เช่น การฝึกการให้อภัยแก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ฝึกสามเณรให้มีความเคารพในพระรัตนตรัย ให้นั่งสมาธิก่อนนอน ให้ทบทวนบุญชื่บุญ-บาป คือการกระทำของตัวเองตั้งแต่เช้าจรดเย็น กลับบ้านไปก็ให้กราบพ่อแม่ก่อนนอน เป็นการปลูกฝังความกตัญญูกตเวทิต์ ฝึกให้สามเณรรู้จักทำความสะอาดห้องน้ำจนคุ้นเคยเป็นนิสัยติดตัวไปถึงบ้าน เมื่อพ่อแม่ผู้ปกครองเห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็ก ก็จะเกิดความรักและศรัทธาในพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น ฝึกให้สามเณรรู้ประมาณในการขบฉันภัตตาหารที่ญาติโยมนำมาถวายด้วยความยากลำบาก เป็นการฝึกให้เป็นคนมีน้ำใจ รู้จักเห็นใจผู้อื่น และให้ระลึกอยู่เสมอว่า เราฉันภัตตาหารเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ จะได้นำเรี่ยวแรงไปทำความดี สอนวิธีรักษาความสะอาดและการนุ่งห่มสบงจีวรให้สุภาพเรียบร้อย สอนให้รู้จักทำความสะอาดห้องทำงานจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

นอกจากนี้ การบรรพชาสามเณรยังได้ฝึกการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นคณะ รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักการเสียสละ มีจิตอาสา มีน้ำใจ เช่น ช่วยกันล้างจาน ช่วยกันทำความสะอาด

สะอาดที่พิถี พิถี พิถี พิถี ซึ่งในการฝึกนั้น เราฝึกผ่านระบบหมู่ โดยสามเณรทุกรูปในแต่ละหมู่ มีตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ และมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่กัน เพื่อให้สามเณรแต่ละรูปได้เรียนรู้หน้าที่ของแต่ละตำแหน่งว่าทำอะไรบ้าง ซึ่งถือเป็นการฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้วย เพราะในอนาคตสามเณรเหล่านี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ จะต้องไปอยู่ในสังคม จะต้องพบเจอการกระทบกระทั่งกับผู้คน หากเราฝึกให้เขารู้จักการอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก เขาก็จะสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น มีความสุขมากขึ้น และไม่ก่อปัญหาให้ผู้อื่น (ศิริไล สังฆภัณฑ, 2561)

การตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ คำว่า " ปี" (สุภวรรตน์ สุทธิพรวิโรจน์, 2555)หมายถึง เวลาชั่วโลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ครั้งหนึ่งราว 365 วัน อันเป็นเวลา 12 เดือนตามสุริยคติ เมื่อก้าวถึงปีใหม่ เราก็มองกลับไปก้าว ต้อนรับปีใหม่ด้วยหัวใจเปี่ยมความหวังที่จะก้าวผ่านปีด้วยความสุขพร้อมกับสร้างโอกาสที่จะช่วยให้อันใจว่าในปีใหม่ เราจะได้รับสิ่งที่ดีมีความเจริญก้าวหน้า ด้วยการทำบุญ การไหว้พระ การปฏิบัติธรรม การสวดมนต์ การให้การเผื่อแผ่แก่คนอื่น และการบำเพ็ญประโยชน์ แม้การนับปฏิทินตามแบบสากลจะแตกต่างจากปฏิทินล้านนา หรือแตกต่างจากปฏิทินดั้งเดิมของแต่ละชนชาติ แต่ด้วยการจัดการเวลาตามปฏิทินแบบสากล เป็นระบบการทำงาน ประกอบการความกลมกลืนของวัฒนธรรม จึงกลายเป็นเรื่องเดียวกันของคนทั้งโลก ทำบุญปีใหม่แบบสากลเราก็ทำ พอถึงปีใหม่เมืองผู้คนที่ยังทำบุญที่เป็นมากกว่า เพราะเป็นประเพณีเป็นวัฒนธรรม เป็นความเชื่อของเราด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อถึงปีใหม่ เราก็มีการตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ เป็นที่นิยมกันมาก เราต่างตระเตรียมดอกไม้ และข้าวของทำบุญต่าง ๆ การตักบาตร ในวันขึ้นปีใหม่เป็นการเริ่มต้นวันใหม่ด้วยการทำบุญ เป็นการปลุกจิตใจให้แจ่มใส อิมเอม ช่วยให้ใจที่เข้มแข็ง ไม่อ่อนแอต่อกิเลส อีกทั้งเป็นการชำระส่งเสริมและสืบทอดพระพุทธศาสนา ส่งเสริมและบำรุงพระภิกษุสามเณร ผู้ทรงศีล และถือเป็นส่งเสริมคุณความดี ทั้งผู้ตักบาตรและพระภิกษุสามเณรผู้รับบิณฑบาต ดังนั้นเราควรตระเตรียมและเข้าใจถึงแก่นแท้ของการตักบาตร การตักบาตรเป็นสังฆทาน คือการถวายของโดยไม่เจาะจง จึงควรตั้งใจว่าจะทำบุญตักบาตรแก่พระภิกษุสงฆ์สามเณรในพระพุทธศาสนาโดยไม่เจาะจงว่าเป็นรูปใดรูปหนึ่ง เมื่อพระภิกษุสามเณรรูปใดผ่านมาก็ตั้งใจตักบาตรแก่พระภิกษุสามเณรรูปนั้นและรูปอื่น ๆ ไปตามลำดับ ก่อนที่จะตักบาตร เราก็อธิฐานด้วยภาษาบาลีหรือภาษาไทย หรือคำเมืองตามที่เราจะสะดวกเพียงแต่เราควรอธิษฐานด้วยจิตใจผ่องใส มีความตั้งใจ ขจัดเรื่องอื่นไม่ให้นำรบกวน การตักบาตร มีแนวทางปฏิบัติคือ (1) แต่งกายให้เหมาะสม แต่งกายสุภาพ หรือ อาจจะแต่งกายแบบล้านนา หรือแบบประยุกต์ (2) จัดเตรียมอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะใส่ภาชนะเรียบร้อย ควรเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ คำนึงถึงคุณค่าโภชนาการ ลดหวาน มันเค็ม ส่วนปริมาณจะ มากหรือน้อยตามความต้องการ หรือหากเป็นของสำเร็จรูปอื่น ๆ ก็ควรเลือกของที่เหมาะสมในการตักบาตร (3) ก่อนที่จะตักบาตรควรตั้งจิตถวายด้วยศรัทธาและความเคารพ ตั้ง

ความปรารถนาเพื่อทำกิเลสให้ลดน้อยลงจนถึงหมดสิ้นไป (4) ในขณะที่ตักบาตร ควรอยู่ในกริยาอาการสำรวม (5) เมื่อตักบาตรเสร็จแล้ว ควรไหว้ด้วยความเคารพ

การทำบุญอื่น ๆ ในช่วงปีใหม่ ก็มีอีกหลายวิธีตามความสมัครใจหรือตามความเชื่อ เช่น การทำบุญสะเดาะเคราะห์ การถวายสังฆทาน การไหว้พระ 9 วัด เป็นต้น ส่วนการปฏิบัติธรรม ในช่วงปีใหม่ ก็เป็นนิยมกันมากขึ้น หลายครอบครัว หลีกเลียงจากสถานการณ์ของปีใหม่ที่ผู้คนต่างเดินทางท่องเที่ยว เฉลิมฉลอง มีกิจกรรมงานบันเทิงต่าง ๆ โดยมุ่งสู่การปฏิบัติธรรม การฝึกวิปัสสนา แสวงหาความสงบ ศึกษาธรรมะ พาลูกพาหลาน ไปฝึกปฏิบัติด้วย เพื่อให้เกิดการค้นเคยและเป็นการสร้างโอกาสให้ลูกหลานได้เรียนรู้ธรรมะ ฟังเทศน์ฟังธรรม แม่เด็ก ๆ บางคนอาจไม่ฟัง ยังคงซุกซน แต่ในใจอาจนึกมากกว่าผู้ใหญ่ ที่มีเรื่องขบคิดกังวลวนเวียนมารบกวน

การปฏิบัติธรรมช่วงส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ส่วนใหญ่ก็จะต่อเนื่องถึงการสวดมนต์ข้ามปี ซึ่งก็เป็นนิยมกันมากขึ้นในปัจจุบัน เป็นการนับสู่การรับปีใหม่ด้วยการสวดมนต์

การสวดมนต์ข้ามปี ให้คุณค่าต่อจิตใจ ทำให้เราเชื่อมั่นที่จะก้าวต่อของชีวิตปีใหม่ ทำให้เรามั่นใจว่าด้วยด้วยความตั้งใจและมีสมาธิในการสวดมนต์ ช่วยเสริมบุญให้กับตนเอง เป็นสิริมงคลแก่ชีวิตตน เมื่อมุ่งจิตใจใส่ใจกับการสวดมนต์ ก็เป็นพลังที่จะช่วยให้ผู้สวดมนต์ลดกิเลส มุ่งทำดี ลดความฟุ้งซ่าน ลดความเห็นแก่ตัว

การทำบุญปีใหม่ ขึ้นอยู่กับความพร้อม ของแต่ละคน แต่ไม่ว่าจะด้วยวิธีใด การทำบุญปีใหม่ ก็เป็นโอกาสให้เราได้มองย้อนดูเรื่องที่ผ่านมา รู้จักให้อภัยและลดละเรื่องที่ไม่ดี เปิดใจและมั่นใจที่ทำความดี นั่นคือการเติมธรรมะให้ชีวิตเรา เป็นหลักสำคัญให้เราได้เดินทางตามกาลเวลา ด้วยจิตใจที่ดี และทำความดีเสมอ

อย่างไรก็ตาม การทำบุญไม่เพียงแต่การทำบุญที่วัด หรือพิธีศาสนาเท่านั้น หากเรายังสามารถทำบุญด้วยการให้ ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่นการบริจาคให้กับคนที่ขาดแคลน ลดการเฉลิมฉลอง แล้วเปลี่ยนมาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะแทน ฉลองปีใหม่ไม่ต้องมีเหล้า ซื้องานตามความเหมาะสมไม่ฟุ่มเฟือย เดินทางบนท้องถนนด้วยความไม่ประมาท เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ ก็จะเป็นอานิสงค์ให้ทุกคนมีความสุขความเจริญ

สรุป

ผู้คนในยุคสมัยเดิมต่างก็นับถือในศาสนาของตนเอง ไม่ว่าจะชาวพุทธ อิสลาม หรือคริสต์ ทุกคนต่างก็มีเรื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ รวมถึงเรื่องความเชื่อตามศาสนาของตน ว่าให้ทำความดี ช่วยเหลือกันและกัน มีน้ำใจ เป็นต้น พระพุทธศาสนาสอนให้เรา มองกว้าง กล่าวคือไม่ให้มองแค่ตัวเอง ไม่ให้มองแค่สังคมของเรา แต่ให้มองทั้งโลก ให้มีปัญญามองเห็นระบบความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัยในสรรพสิ่ง ในธรรมชาติทั้งหมด เรามองว่าธรรมชาติทั้งหมดนี้เป็นระบบแห่งปัจจัยสัมพันธ์ สิ่งทั้งหลายในจักรวาลนี้มีความสัมพันธ์ พึ่งพาอาศัยและส่งผลกระทบต่อกันทั้งสิ้น และให้มีเมตตากรุณาดำเนินชีวิตและบำเพ็ญกิจต่าง ๆ เมื่อเราทุกคนมีใจร่วมกับ

พุทธศาสนาอยู่เสมอ ก็สามารถจะชักนำจิตใจและความคิดไปในทางที่ดีงาม และสร้างสรรค์ จะทำให้ชีวิตและสังคมเจริญพัฒนาไปในทางที่ดีงามถูกต้อง

การมีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของคนรุ่นใหม่ที่แท้จริงอยู่ที่การช่วยกันศึกษาและปฏิบัติธรรมตามสติกำลัง สร้างค่านิยมแห่งความดีที่มีมาจากพุทธธรรมรวมทั้งค่านิยมแห่งการหลีกเลี่ยงห่างไกลจากอบายมุข ปลูกฝังความขยัน ประหยัด และอดทน อันเป็นธรรมะที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จในระดับที่พอดี อยู่เย็นเป็นสุข การนำพุทธธรรมมาปฏิบัติจนได้ผลเป็นที่ประจักษ์เป็นการส่งเสริมกิจกรรมพระพุทธศาสนาให้สถิตมั่นคงลงในหัวใจคน การดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนาที่แท้มิใช่ดำรงอยู่ในโบสถ์วิหารอาคารใหญ่ๆ แต่อยู่ที่การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบทางกายวาจา และใจของพุทธบริษัทเอง ดังที่พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้แล้วนั้นแหละว่า พระพุทธศาสนาจะเจริญหรือเสื่อมก็อยู่ที่พุทธบริษัทนี้เอง เมื่อปรารถนาให้พระพุทธศาสนาเจริญตั้งมั่นพุทธบริษัทต้องนำเอาพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติจนได้ผลลัพท์นั้นคือ ความสุขสงบเย็นร่มเย็น รู้รักสามัคคีต่อกัน จะเป็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้มั่นคงอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- พงษ์เทพ บุญกล้า. (2566). ศรัทธาออนไลน์ของคนรุ่นใหม่ต่อพุทธศาสนา. เรียกใช้เมื่อ 23 ธันวาคม 2563 จาก <https://prachatai.com/journal/2013/08/48013>.
- พระมหาจรรยา. (2562). ดูโลก ดูธรรม และดูใจ. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2564 จาก <http://www.siamtownus.com/2016/New-1905000028-1.aspx>
- พิพิธภัณฑสถานเรือนโบราณล้านนา มช. (2564). วันมาฆบูชา 2564. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2564 จาก <https://art-culture.cmu.ac.th/Museum/contentdetail/2122>
- ศิริไล สังฆภัณฑ์. (2561). การบวชสามเณรดูร้อนได้อะไรบ้าง. เรียกใช้เมื่อ 23 ธันวาคม 2563 จาก <http://www.svlsangkapan.com/เกร็ดความรู้/การบวชสามเณรดูร้อนได้>
- ศูนย์อบรมคุณธรรม. (2557). โครงการอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2564 จาก <https://ess.facebook.com/bankluaykr7/posts/322138844606229/>
- สมทรง ปุณฺณฤทธิ. (2545). มารยาทชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- สามารถ มั่งสัง. (2563). โควิด 19 ระบาด: เหตุให้เศรษฐกิจและสังคมแย่ลง. เรียกใช้เมื่อ 8 มิถุนายน 2563 จาก <https://mgronline.com/daily/detail/9630000059231>
- สุภาภรณ์ สุธีพรวิโรจน์. (2555). ทำบุญปีใหม่ เต็มใจด้วยธรรมะ. เรียกใช้เมื่อ 23 ธันวาคม 2563 จาก <https://www.pharmacy.cmu.ac.th/web2553/n73.php>
- เอื้องฤทัย. (2555). ความยากจน ปัญหาที่ไม่เคยหมดไปจากสังคมไทย. เรียกใช้เมื่อ 23 ธันวาคม 2563 จาก http://pan-ha-khuam-yak-jon.blogspot.com/2012/02/blog-post_17.html.

9ddn. (2564). ประเพณีทำบุญเข้าพรรษา หล่อเทียน และแห่เทียนพรรษา. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2564 จาก <http://www.9ddn.com/content.php?pid=298>.